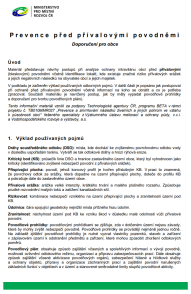
Ministerstvo pro místní rozvoj

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

METODIKA „PREVENCE A ZMÍRŇOVÁNÍ NÁSLEDKŮ ŽIVELNÍCH A JINÝCH POHROM VE VZTAHU K PŮSOBNOSTI OBCÍ“

Instituce / autor:	VÚMOP Praha
Datum zveřejnění:	20.11.2017
Registrační číslo:	1
Číslo projektu:	TB010MMRO27
Název projektu:	Prevence a zmírňování následků živelních a jiných pohrom ve vztahu k působnosti obcí
Řešitel:	RNDr. P. Novák, Ph.D.
Telefon:	257 027 210
E-mail:	novak.pavel@vumop.cz
Klíčová slova:	obec, povodně, přívalové, ochrana

Souhrn problematiky

Metodika byla zpracována na základě požadavku odboru regionální politiky MMR v reakci na opakované žádosti obcí o podporu úhrady obnovy majetku postiženého přívalovými povodněmi různého rozsahu, a to i v obcích, kde se nevyskytuje žádný vodní tok. Povodně z přívalových srážek jsou vyvolávány krátkodobými velmi silnými srážkami, které zasáhnou poměrně malé území.

V důsledku velkého povrchového odtoku během srážky a po ní dochází k soustředění vody i do jindy suchých úžlabí a příkopů. Proudící voda se může objevit i v místech, kde nikdy předtím nebyla zaznamenána. Situaci zhoršuje také vytváření bariér nebo ucpání propustků či mostních profilů.

Rychlost odezvy povodí na tyto srážky je krátká v řádu desítek minut, max. hodin. Ničivé účinky přívalových povodní zvyšují nevhodné agrotechnické postupy na srážkami zasažených pozemcích.

Jedním z hlavních problémů přívalových povodní je jejich předpověď, která je prakticky neproveditelná. Výstražné informace podávané ČHMÚ je tedy možné vztáhnout na větší území, nikoliv jen k menším lokalitám.

Předem lze identifikovat zastavěné území s ohledem na uspořádání terénu (sklony svahů, půdní složení a krajinný pokryv), které by v případě spadnutí extrémní srážky přívalová povodeň mohla ohrožovat. Identifikace ohrožených lokalit je hlavním cílem metodiky.

Hlavními faktory, které určují náchylnost určitého území ke vzniku přívalových povodní, jsou:

- velikost povodí,
- sklon terénu,
- propustnost půd,
- krajinný pokryv.

K identifikaci tvorby soustředěného povrchového odtoku z přívalových srážek vypracoval VÚV Praha **Metodický návod pro identifikaci kritických bodů - KB.**

Obsahem metodického návodu pro identifikaci **KB** je postup **identifikace kritických bodů (KB)** a **ploch**

rozhodujících z hlediska tvorby soustředěného povrchového odtoku z přívalových srážek s nepříznivými účinky zejména pro zastavěné části obcí. **Vymezení KB** a přispívajících ploch pro celé území České republiky je přístupné na http://www.dppcr.cz/, v sekci „Grafická část“ **- „Riziková území při přívalových srážkách v ČR“**.

Součástí metodického postupu prevence proti přívalovým povodním je:

- posouzení rizikovosti území,
- návrh opatření v území,
- posouzení účinnosti komplexu opatření,
- na koho se obrátit (http://www.isvz.cz/ISVZ/SKD),
- povodňové prohlídky.

U obcí, u kterých bylo identifikováno zvýšené nebezpečí negativních následků z lokálních přívalových srážek, by bylo vhodné zaměřit povodňové prohlídky na začínající **erozní rýhy**, **systém obhospodařování pozemků**, **stav odvodňovacích systémů, vtokové objekty**, **propustky**, **nefunkční odvodňovací příkopy u polních cest a komunikací, stav dešťové kanalizace, stav oplocení pozemků ohrožených povodněmi, identifikace drah soustředěného odtoku, stav protierozních opatření.**

Přílohy

1. http://www.obcepro.cz/data/prevence_pred_privalovymi_povodnemi.pdf